

De Camera programmeren

In je Raspberry Pi Kit vind je twee camera's:

- een zichtbaarlichtcamera
- een infraroodcamera (NoIR)

De camera's zijn bijna identiek en zijn op dezelfde manier te programmeren. De zichtbaarlichtcamera heeft een infrarood filter die de NoIR-camera niet heeft (NoIR staat voor No InfraRed filter). Bij sommige werkbladen gaan we wat dieper in op de verschillen.

Effecten

Met de volgende commando's kun je het beeld van de camera bewerken. Voeg ze toe aan een bestaand programma en kijk wat er gebeurt:

```
cam.brightness = 30  
cam.contrast = 50
```

Wat betekenen brightness en contrast? En welke waarden kun je invullen? Welke waarden geven het mooiste beeld?

Probeer ook de volgende regels uit:

```
cam.image_effect = 'negative'  
cam.image_effect = 'sketch'  
cam.image_effect = 'none'
```

De camera gebruiksklaar maken

Als het goed is, heb je de camera al gemonteerd. Zo niet, kijk dan op werkblad 1 *de Astro Pi gebruiksklaar maken* hoe dat moet. Vergeet niet de camera aan te zetten!

Voor deze werkbladen heb je een echte Astro Pi met camera nodig. De camera kan niet geprogrammeerd worden in de Sense HAT-emulator.

Dit werkblad is voor leerlingen met enige programmeerervaring. Heb je nog niet eerder geprogrammeerd? Doe dan eerst werkblad 2, *de Sense HAT programmeren*.

Probeer eens een programma te schrijven waarbij je een film maakt waarbij de helderheid binnen 10 seconden van 1 naar 100 gaat.

Schrijf een code waarmee alle effecten tegelijk in één programma worden gebruikt. Hieronder staat de variabele effects. Dit is een array, een lijst met namen die je apart kunt aanroepen. Neem nu een film op waarbij het effect elke 2 seconden verandert. Gebruik weer een for-loop.

```
effects = [ 'none', 'negative', 'solarize', 'sketch',  
           'denoise', 'emboss', 'oilpaint', 'hatch', 'gpen', 'pastel',  
           'watercolor', 'film', 'blur', 'saturation', 'colorswap',  
           'washedout', 'posterise', 'colorpoint', 'colorbalance',  
           'cartoon', 'deinterlace1', 'deinterlace2' ]
```

for x in effects:

.....

Het beeld op het scherm laten zien

Schrijf in het programmeervenster het volgende computerprogramma.

```
# importeer commando's voor de camera
from picamera import PiCamera
cam = PiCamera()

# importeer het commando 'sleep' uit 'time'
from time import sleep

cam.start_preview()
sleep(10)
cam.stop_preview()
```

Let op! Eindig je programma `ALT+IJD` met `camera.stop_preview()`. Doe je dat niet, dan blijft je scherm de preview weergeven en kun je het scherm niet meer gebruiken voor andere doeleinden.

- Ben je toch de laatste regel vergeten? Druk dan op `CTRL+C`. Typ daarna (blind) `camera.stop_preview()` gevolgd door `ENTER`.
- Om toch nog het scherm te gebruiken, kun je ook deze regel gebruiken:
`cam.start_preview(alpha=200)`.

Video's opnemen

Typ de volgende code in het venster:

```
from picamera import PiCamera
cam = PiCamera()
from time import sleep

#de camera kan beter opnemen in een lage resolutie, zie
achterzijde werkblad
cam.resolution = (640, 480)
cam.start_preview()
cam.start_recording('/home/pi/video.h264')

#stelt de opnameduur in
#deze werkt hetzelfde als time.sleep, maar werkt beter
#als er fouten plaatsvinden tijdens het opnemen
cam.wait_recording(10)

cam.stop_recording()
cam.stop_preview()
```

Om de video af te spelen, moet je een terminalvenster openen en deze opdracht schrijven:

```
omxplayer [naam video]
```

De video wordt te snel afgespeeld. Lees achterop dit werkblad hoe dat komt en hoe je dat oplost.

Meer weten

Een video opnemen is ongeveer hetzelfde als heel snel foto's achter elkaar maken. Een video bestaat uit 25 tot 60 plaatjes (frames) per seconde. Elke opgenomen pixel wordt razendsnel omgezet in videodata. Als de video een hoge resolutie (veel pixels) en een hoge framerate (veel plaatjes per seconde) heeft, kost het de Astro Pi veel moeite om de video te maken. Hierdoor kunnen foutmeldingen ontstaan. Als dat gebeurt, sluit dan andere programma's of verlaag de resolutie.

De PiCamera neemt op in het H.264-formaat. Dit zijn ruwe data die bestaan uit een serie plaatjes, zonder geluid en zonder informatie over hoe deze moeten worden afgespeeld. Als je dit bestand afspeelt met Omxplayer, dan zal hij te snel afspelen. Om de video correct af te spelen, moet je deze omzetten in MP4-formaat. Open de terminal en typ achtereenvolgens de volgende commando's:

```
sudo apt-get update           Het besturingssysteem wordt
                               geüpdatet.
sudo apt-get install gpac     Er wordt een programma
                               geïnstalleerd waarmee je H.264
                               kunt omzetten in MP4.
MP4Box -add voorbeeld.h264   De H.264 video worden omgezet
voorbeeld.mp4                in een MP4-video.
```

Meer weten

Bij de NoIR-camera zijn de kleuren iets anders dan bij de gewone camera. Dit komt doordat de NoIR ook infrarood licht waarneemt en laat zien als rood licht. Het beeld is dus roder dan in het echt.

Er zit ook meer blauw in het beeld. Dit komt door de automatische witbalans. Witbalans is een kleurcorrectie om het beeld realistischer te maken. Bij zonsondergang is de kleur rood bijvoorbeeld dominant. Onze hersenen corrigeren hiervoor en maken het beeld kleurrijker. De camera doet dat met witbalans: is er te veel rood in het beeld, dan wordt er extra blauw toegevoegd.

Deze twee effecten samen zorgen ervoor dat infrarood er op het beeld uitziet als een paarsachtige kleur. Zoals je ziet, stralen bladeren veel infrarood uit.

In de Astro Pi-kit zit een blauw filtertje dat je voor de camera kunt houden. Deze houdt het groene en het rode licht tegen. Je houdt dan alleen blauw en infrarood licht over. De camera zal opnieuw de witbalans corrigeren, ditmaal door meer groen en rood toe te voegen. Hierdoor wordt het infrarood licht extra fel ten opzichte van het overige licht.

Draai het programma nog eens en doe afwisselend het blauwe filter wel en niet voor de lens. Je ziet dat het beeld gecorrigeerd wordt.

De draaiing en resolutie van het beeld

Je kunt het beeld van de camera ook draaien. Verander de rotatie van de camera met de volgende code:

```
from picamera import PiCamera
cam = PiCamera()

from time import sleep

#stel de rotatie van de camera in
cam.rotation = 90

cam.start_preview()
sleep(10)
cam.stop_preview()
```

Stel jezelf de volgende vragen:

- In welke richting draait het beeld? Met de klok mee, of tegen de klok in?
- Probeer voor `cam.rotation` een aantal waarden uit tussen de -360 en 360 graden. Welke waarden kun je invoeren? Wat gebeurt er met waarden die niet deelbaar door 90 zijn?

Vervang nu `cam.rotation` door `cam.resolution = (64,64)`. Wat is resolutie? En wat betekent het getal 64?

Extra: de gezondheid van planten

Wist je dat je met de NoIR camera kunt meten of planten gezond zijn? Dat kan door van je foto een NDVI afbeelding te maken. Volg hiervoor de volgende stappen

- 1 Ga naar <https://github.com/astro-pi/enviro-pi/blob/master/imageProcess.py>. Kopieer de code in een nieuw programma en sla het op.
- 2 Open de terminal en typ `sudo apt-get install python3-matplotlib`. Hiermee installeer je een extra module voor Python.
- 3 Maak twee mappen aan: `/raw` en `/ProcessedImages` op de plek waar het programma staat.
- 4 Maak een NoIR foto met blauwe filter van een plant en zet deze in de map `/raw`.
- 5 Voer het programma uit.
- 6 Typ in de Python Shell de naam van de foto (met extensie) en druk op enter.
- 7 Bekijk de NDVI afbeelding in de map `/ProcessedImages`. Wat valt je op aan de plant? En wat betekenen de kleuren?

Het programma draait nog door; je kunt in de Shell onbeperkt namen van foto's invoeren. Als je wilt stoppen, druk dan op enter.

Meer weten

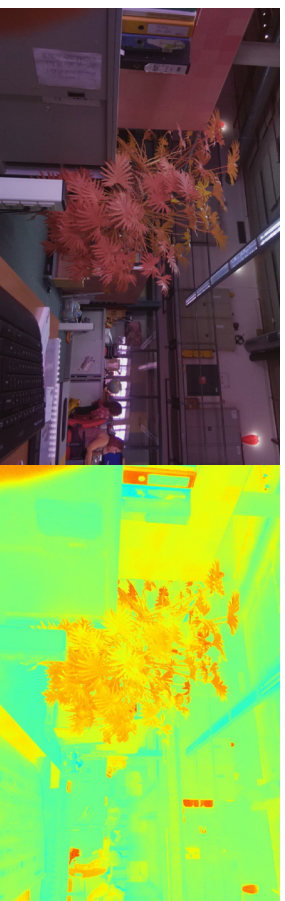
NDVI staat voor Normalized Difference Vegetation Index. Dit is een maat voor de gezondheid van een plant. De NDVI waardes van een NoIR camera bereken je als volgt:

$$NDVI = \frac{NIR - ZL}{NIR + ZL}$$

NIR staat voor de hoeveelheid nabij-infrarood en ZL voor de hoeveelheid zichtbaar licht. Bij dit programma gebruiken we hiervoor de hoeveelheid blauw licht, omdat het filter rood en groen tegenhoudt. De NDVI waarde bereken je over het licht dat van een plant wordt weerkaatst. Een plant absorbeert het zichtbare licht, maar weerkaatst NIR. Een voorwerp dat veel NIR weerkaatst en veel ZL absorbeert, zal een waarde van rond de 1 hebben. Een voorwerp dat weinig NIR weerkaatst, maar veel ZL zal een waarde van rond de -1 hebben.

Elke pixel heeft een NDVI waarde die in de foto is weergegeven als kleur. Rood is hoog en blauw is laag.

Afbeelding van de NoIR camera met blauwe filter

Onbewerkt

Bewerkt met de NDVI code

Meer experimenteren

Rotatie

Schrijf een code waarmee de rotatie van de camera elke 3 seconden met 90 graden verandert. Gebruik een for-loop. Dat is de code hieronder.

```
for x in [0, 90, 180, 270]:  
    cam.rotation = x  
    sleep(3)
```

Bij een loop (lus in het Nederlands) wordt een opdracht een aantal keren herhaald. De waarde van x is elke keer anders.

Een strikvrraag: hoeveel graden moet je het beeld in het ISS draaien voor een correct beeld?

Resolutie

De PiCamera maakt vanuit het ISS een foto van het aardoppervlak. De camera heeft een resolutie van 3280 x 2464 pixels. De maximale beeldhoek is 62 graden horizontaal en 49 graden verticaal. Het ISS draait op een hoogte van 408 km. Hoeveel meter aarde zie je op 1 pixel van de camera?

Foto's maken

Met het programma hieronder laat je de camera een foto maken.

```
from picamera import PiCamera
cam = PiCamera()
from time import sleep

#zet eerst de camera aan zodat je hem kunt richten
cam.start_preview()
sleep(5)

#maak een foto en sla deze op als voorbeeld.jpg
cam.capture('/home/pi/Desktop/voorbeeld.jpg')
cam.stop_preview()
```

Jouw foto staat nu op het bureaublad.

Met onderstaande regels kun je tekst toevoegen aan jouw foto:

```
cam.annotate_text = 'Groeten uit de ruimte'
```

Als je de grootte van de tekst wilt veranderen, gebruik dan deze instructie. Probeer meerdere waarden uit en kijk welke jij het beste bij de foto vindt passen.

```
cam.annotate_text_size = 30
```

Meer weten en experimenteren

Let op! Foto's die vanuit het ISS worden teruggestuurd, krijgen een andere naam. Dan weet ESA welke foto van welk team is. Als jij informatie in de naam zet, gaat die mogelijk verloren. Je kunt de informatie dus beter als tekst in de foto weergeven.

Probeer eens een time lapse te maken. Bij een time lapse maak je een aantal foto's achter elkaar met vaste tussenpozen.

Maak een reeks van 10 foto's met een for-loop. Laat i van 0 tot 10 lopen.

```
for i in range (10):
    cam.capture('/home/pi/Desktop/image%s.jpg' % i)
    sleep(0.7)
```

Bekijk de eerste foto door erop te dubbelklikken. Met de pijltoetsen kun je dan naar de volgende foto. Als je dat snel doet, heb je een time lapsefilm!

Je kunt je time lapsefoto's aanvullen met tekst waarin je de datum laat zien. Handig als je wilt weten hoeveel tijd er tussen de foto's zit.

```
#deze regel moet aan het begin van je programma
import datetime as dt

#variabele met daarin de datum en tijd als tekst
datumtijd = dt.datetime.now().strftime(,'%d-%m-%Y %H:%M:%S')
```